

lige Højskoleafdeling og faaet den almindelige Udvikling der. Det Samme er endelig Tilfældet med den udvidede Folkehøjskole i Åstov, der ogsaa først kommer efter den almindelige Højskoledannelse. Jeg er derfor af den Formening, at det vilde være urigtigt at anbringe Folkehøjskolerne paa Landbohøjskoleloven. Alle disse Skoler bør tværtimod anbringes paa en særlig for dem givne Lov, hvor man saa tillige bestemmer de Regler for Tilskud, man kan blive enig om. Man kan ganske vist derimod anføre, at der kræves forskellige Arter Tilsyn paa de forskellige Steder, men jeg tror dog ikke, dette vil volde nogen Banfælighed. Se vi nemlig paa, hvorledes Tilsynet i dette Dieblif er ordnet, saa er Forholdet jo det, at Tilsynet med alle Folkehøjskoler sorteres under Kultusministeriet og foretages derfra, men at Kultusministeriet, som bekendt, til Udøvelsen af dette Tilsyn benytter en Mand, der er Lærer ved Landbohøjskolen. Skal denne Sag ordnes paa rette Maade, tror jeg, som sagt, altsaa, at man bør ordne Landbohøjskolen, der slet ikke ligner Folkehøjskolerne, paa en Lov for sig, og saa ordne Alt, hvad der kan gaa ind under almindelig Folkehøjskole-dannelse, paa en Lov for sig, selv om den ogsaa angaar Specialiteter, det være sig Landbrug, Hgaandværk eller udvidet Under-visning af anden Art. Jeg tror, at man fra alle Sider vilde staa sig bedst herved. Hvis der nu iøvrigt skal være Tale om Sammenkobling — jeg kan saaledes tænke mig, at Flertallet her i Salen ikke vilde have en Landbohøjskolelov, med mindre det tillige faar Folkehøjskolerens Forhold ordnede med det samme — saa ser jeg heller ikke, at der deri kan være nogen som helst væsentlig Banfælighed. Thi det forekommer mig, at, naar man vil tage Spørgsmaalet paa en naturlig Maade, kunde man meget godt ordne disse Forhold samtidigt, uden at vi behøve at komme i nogen Modsetning til hinanden derom.

Bjørnbak: Jeg skal erklænde, at det vilde være særdeles heldigt, om man kunde komme til fast bestemte Regler for, hvorledes Understøttelserne til Højskolerne skulde ydes, og derfor er det en Selvfølge, at jeg betragter det som heldigt, hvis nærværende eller en noget lignende Lov kunde føres igennem; det er derfor ogsaa kun for nogle faa Bemærkninger angaaende Endringsforslagene, at jeg har taget Ordet. Det første, jeg vil omtale, er det sidste, det om Aldersgrænsen, der staar i det Endringsforslag, der under Nr. 2 er stillet til § 1. Den ærede Ordfører for Flertallet

har jo allerede omtalt Aldersgrænsen for de kvindelige Elevers Bedkommende og mente, at man burde sætte Aldersgrænsen ned fra 17 til 16 Aar. Det forekommer mig, at noget Lignende maa kunne siges om Alderen for de mandlige Elevers Bedkommende. Jeg tror nemlig ikke, at man nu om Dage kan stjælnet saa stærkt mellem, hvad man vilde kalde Fortsættelsesskoler og Højskoler, at det vilde være muligt at sige, at den Aldersgrænsen, som ligger indtil 18 Aars Alderen, hører Fortsættelsesskolen til, de, der ere ældre end 18 Aar, høre Folkehøjskolerne til. Det vil, hvis man vil undersøge Alderen for Elever, der søge Folkehøjskolerne, være meget almindeligt at træffe dem i to Grupper, nemlig de yngre Elever, hvis Alder ofte ligger under 18 Aar, og saa de ældre Elever, hvis Alder ligger omkring 22 Aars Alderen. Det er ret forstaaeligt, at det bliver saaledes, idet nemlig Mange, naar de benytte sig af Folkehøjskolerne, benytte dem to Gange, og da ligger det ganske naturligt, at de søge Folkehøjskolen ikke saa meget længe efter den egentlige Skolegangsaldre, saaledes at de endnu have deres Skolekundefskaber i nogenlunde frisk Minde .og altsaa kunne benytte, jeg vil sige 16—17 Aars Alderen, til at slaa de egentlige theoretiske Rundskaber fast, og at de saa senere i en ældre Alder besøge Folkehøjskolerne for der at faae sig over de Ting, som de muligvis ikke have haft Interesse for i den yngre Alder, men som de nu med den større Erfaring med større Fordel kunne beskæftige sig med. Og naar der kun bliver Tale om eet Højskoleophold, saa vælger man snart det ene, snart det andet, snart den yngre Periode, snart den ældre, den, som ligger lige for Bærnepligten, lige før den Tid, da de skulle ind til Militærkjenesten. Man vil derfor se, at det er de to Perioder, som hyppigst vælges, medens man derimod vil finde, at der er et Antal mellemliggende Aar, som i Reglen ikke benyttes. Jeg tror derfor, at der er mange Skoler, der ere fuldt berettigede til at være anerkjendte som Højskoler, der vilde lide betydelig, hvis man satte Alderen altså høit op. Saaledes som Regelen hidtil har været, har man jo holdt sig til en ikke saa lidt lavere Aldersgrænsen, og jeg synes ikke, der er nogen egentlig Grund til at fravige de almindelige Forhold med Hensyn til dette. Jeg mener, at Aldersgrænsen, baade for Mænds og Kvinders Bedkommende, maatte — naar man vilde sætte den meget høit — sættes ved 16-Aars Alderen. Jeg mener som sagt ikke, at man kan drage noget Stjel mellem Fortsættelsesskolen og Højskolen, idet